

Halina Śledzik-Kamińska

Będkowice, gm. Sobótka, woj.
wrocławskie

Informator Archeologiczny : badania 18, 117

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BACHOREK, gm. Zbiczno
woj. toruńskie
Stanowisko 2

BARDO
woj. wałbrzyskie
Grodzisko

patrz
wczesne późnośredniowiecze

P.P. Pracownia Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwator-
ska
oddział we Wrocławiu

Badania prowadził mgr Zbigniew Lissak pod kierunkiem
dr. Jerzego Romanowa, Finansowało Wojewódzkie Biuro
Planowania Przestrzennego Architektury i Nadzoru
Budowlanego w Wałbrzychu. Trzeci sezon badań. Zespół
grodzowy z XI-XIII w.

Wykonano 2 wykopy przekrojowe doprowadzone do połowy grubości wałów oraz wykop szeroko-
- przestrzenny o pow. 90 m² w północnej części majdanu grodziska. Po zakończeniu badań w sezo-
nie 1983 r. i wykonaniu średnicowego wykopu przekrojowego po dłuższej osi grodziska, stwierdzo-
no jego rozwarstwienie na dwa człony, przedzielone głęboką fosą i pozostałością wału w postaci
kamiennego fundamentu. Oba człony w cieniu opecnej otoczone są wspólnym wałem. Ten fakt budził
poważne zastrzeżenia, gdyż odkrycie fosy o głębokim i rozległym profilu w obrębie stosunkowo
nie dużego obiektu otoczonego wałem, przedsięwziętym w poprzek fosy wskazywałoby, że małe grodzisko
w pewnym okresie w wyniku zniwelowania na pewnym odcinku wału i zasypania fosy zostało powiększo-
ne.

Nowy obiekt otoczony został przedłużonym wałem. Jednakże na odcinku zniwelowanej fosy
nie stwierdzono warstwy kulturowej, co byłoby konsekwencją poszerzenia programu użytkowania.
W 1984 r. kwestię tę postanowiono jednoznacznie rozstrzygnąć. Zaplanowano w/w dwa wykopy przekro-
jowe poprzez wał, usytuowane na osi przebiegu zniwelowanej fosy.

W wyniku obserwacji przekrojów stwierdzono, że tzw. przedłużony odcinek wału pozbawiony
jest jakichkolwiek konstrukcji. Usypany jest ze żwiru i drobnego tłuczenia skalnego. W swoich
głęboko położonych partiach zawiera m.in. ceramikę XVIII-wieczną. Należy więc przyjąć, że zasyp-
anie fosy i rozbudowa obiektu miała miejsce w połowie XVIII-wieku i związana była z fortyfika-
cją Przełęczy Bardzkiej przez administrację austriacką.

Obiekty tego rodzaju znane są w rejonie Barda i tworzą system fortów pośrednich pomiędzy
twierdzą w Kłodzku i twierdzą w Srebrnej Górze.

wspomniany wyżej wykop na północnej części majdanu grodziska o pow. 30 m² doprowadzony
został do poziomu występowania stropów obiektów.

Prace będą kontynuowane.

BĘDKOWICE, gm. Sobótka
woj. wrocławskie

Wojewódzki Ośrodek
Archeologiczno-Konserwatorski
we Wrocławiu

Badania prowadziła mgr Halina Śledzik-Kamińska.
Finansował WOKA. Pierwszy sezon badań. Krąg kamien-
ny. Wczesne średniowiecze.

Obiekt znajduje się w odległości 20-30 m na północny zachód od grodziska oraz 15 m na
południe od strumienia spływającego ze zbocza góry Ślęży.

Krąg o kształcie owalnym, wydłużony po linii A-S zbudowany jest z głazów gąbro różnej
wielkości. Od strony zachodniej układ kamieni jest zwarty, dobrze czytelny, składający się z
kilkudziesięciu sztuk leżących czołk siebie. Od strony wschodniej zarys kręgu wyznaczają po-
jedyncze głazy leżące w odległości 0,5-1-1,5 m. Prawie na środku kręgu spoczywa głaz z nieznanym
zagłębieniem w płaszczyźnie. Wymiary kręgu wynoszą 10 x 20 m.

Rozpoczęto eksplorację dwu przeciwległych ćwiartek /południowo-wschodniej i północno-za-
chodniej/ obiektu oraz przestrzeni przyległej do kręgu. Wyeksplorowano warstwę humusu luźnego
grubości 10 - 30 cm, zaś między kamieniami kręgu do 50 cm. W warstwie tej zalegał materiał cera-
miczny, zachowany w małych fragmentach pochodzący z naczyń całkowicie obtaczanych oraz obtacza-
nych w górnej partii. Warstwę drugą stanowiła glina barwy kremowej, której wyeksplorowano 2 war-
stwy mechaniczne /na tym etapie prace zostały wstrzymane w związku z koniecznością podjęcia ra-
cowniczych prac we Wrocławiu/. Zawartość kulturową stanowiły 2 fragmenty kości zwierzęcych i sko-
rupy naczyń glinianych analogicznych w zakresie techniki wykonania do ceramiki z kurhanów i star-
szej fazy grodziska. Skorupy zalegały we wnętrzu kręgu, między kamieniami zamykającymi przestrzeń
kręgu oraz na terenie przyległym.

Od strony zachodniej pośród kamieni kręgu i przed kręgiem odkryto rozmyte pojedyncze ka-
wałki węgla drzewnych.

Materiały źródłowe znajdują się w WOKA-u we Wrocławiu.

Badania będą kontynuowane.